Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö
Toimeentuloturvaetuuksien osaamiskeskus

20.10.2022

Kela 169/010/2022

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 20.10.2022 / Hallituksen esitys eduskunnalle työttömien opiskelua ja työttömyysturvaoikeutta koskevaksi lainsäädännöksi

Kansaneläkelaitoksen asiantuntijalausunto

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt Kansaneläkelaitokselta (Kela) lausuntoa edellä mainitusta hallituksen esityksestä.

Työttömyysturvalain opiskelua koskevien säännösten muutos

Ehdotuksessa työttömyysetuusoikeuteen vaikuttavat opinnot olisi määritelty työttömyysturvalaissa tyhjentävästi. Kela yhtyy esitysluonnoksessa esitettyyn arvioon siitä, että ehdotus voisi selkeyttää työttömyysetuuden ja opiskelun yhteensovittamiseen liittyviä epäselvyyksiä.

Ehdotuksen myötä opintojen pää- ja sivutoimisuutta arvioitaisiin opintojen laajuuden perusteella vain tiettyjen erikseen määriteltyjen opintojen osalta. Tämän johdosta työnhakijoiden ei tarvitsisi ilmoittaa eikä selvittää kaikkia opintoja työvoimaviranomaisen kanssa. Esityksessä arvioidaan, että tämä nopeuttaa ja selkeyttää työnhakijan työttömyysetuusoikeuden selvittämistä ja ratkaisemista. Kelan näkemyksen mukaan työttömyysturva-asioiden viivytyksetöntä käsittelyä tukevat ehdotukset ovat lähtökohtaisesti kannatettavia. Työvoimapoliittinen lausunto ja sen viivytyksetön saaminen on edellytys työttömän työnhakijan perustoimeentuloturvan toteutumiselle. Jotta muutoksen selkeyttävä vaikutus välittyy työnhakijoille, viestintään on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Esityksessä ehdotetaan joitakin muutoksia työttömyysturvalain opintoja koskevaan sääntelyrakenteeseen. Esimerkiksi lyhytkestoisista opinnoista säädettäisiin jatkossa työttömyysturvalain 2 luvun 10 a §:n sijaan uudessa 10 b §:ssä. Muutoksista aiheutuu vähäistä päivitystarvetta Kelan päätöspohjiin.

Työnhakuvelvollisuus työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun aikana

Esityksessä on asianmukaisesti tunnistettu, että ehdotetusta muutoksesta mahdollisesti aiheutuva työttömyysturvaseuraamusten määrän kasvu lisäisi myös työttömyysetuuden maksajien työtä. Vaikutus olisi todennäköisesti vähäinen.

Kela
PL 450, 00056 Kela
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi

FPA
PB 450, 00056 FPA
Telefon 020 634 11
fornamn.efternamn@fpa.fi

Pasi Pajula
toimeentuloturvaetuuksien osaamiskeskuksen päällikkö